

COMISIA
EUROPEANĂ

Bruxelles, 8.5.2026
COM(2026) 260 final

RAPORT AL COMISIEI CĂTRE PARLAMENTUL EUROPEAN ȘI CONSILIU

privind aplicarea Directivei 2009/52/CE din 18 iunie 2009 de stabilire a standardelor minime privind sancțiunile și măsurile la adresa angajatorilor de resortisanți din țări terțe aflați în situație de ședere ilegală

RAPORT AL COMISIEI CĂTRE PARLAMENTUL EUROPEAN ȘI CONSILIU

privind aplicarea Directivei 2009/52/CE din 18 iunie 2009 de stabilire a standardelor minime privind sancțiunile și măsurile la adresa angajatorilor de resortisanți din țări terțe aflați în situație de ședere ilegală

1. Introducere

Directiva privind sancțiunile la adresa angajatorilor¹ („directiva”) stabilește standarde minime pe care statele membre trebuie să le respecte în vederea identificării și sancționării angajatorilor de lucrători migranți aflați în situație ilegală², a efectuării de inspecții în sectoarele cu risc ridicat în materie de angajare ilegală și a asigurării unor garanții pentru lucrătorii respectivi, inclusiv a unor mecanisme de depunere a plângerilor și recuperare a plăților restante. În conformitate cu domeniul de aplicare al directivei, prezentul raport se axează pe angajarea ilegală a resortisanților din țări terțe care nu au drept de ședere în UE.

Directiva contribuie la abordarea cuprinzătoare a UE în ceea ce privește gestionarea migrației, prin prevenirea și descurajarea angajării în UE a lucrătorilor resortisanți ai țărilor terțe care nu au statutul juridic necesar, unul dintre principalii factori determinanți ai migrației ilegale, reducând astfel atractivitatea migrației ilegale în Uniune. Strategia europeană de gestionare a azilului și a migrației, adoptată în ianuarie 2026³, subliniază importanța promovării mobilității forței de muncă și a intensificării eforturilor de combatere a angajării ilegale și a abuzurilor împotriva lucrătorilor resortisanți ai țărilor terțe în UE, în special în sectoarele mai expuse acestor riscuri. Mai multe state membre au prezentat măsuri în strategiile lor naționale de gestionare a azilului și a migrației pentru a combate exploatarea și a reduce angajarea ilegală în conformitate cu directiva⁴.

Angajarea ilegală are un impact negativ și asupra economiei UE, cauzând pierderi pentru finanțele publice, reducând în mod nejustificat salariile, înrăutățind condițiile de muncă, creând o concurență neloială între actorii economici și întreprinderi și sporind în mod semnificativ riscurile de exploatare a lucrătorilor. Directiva contribuie la sporirea competitivității economiei

¹ Directiva 2009/52/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 18 iunie 2009 de stabilire a standardelor minime privind sancțiunile și măsurile la adresa angajatorilor de resortisanți din țări terțe aflați în situație de ședere ilegală, JO L 168, 30.6.2009, p. 24.

² Directiva interzice angajarea „lucrătorilor resortisanți ai țărilor terțe aflați în situație de ședere ilegală”. În plus, directiva definește „angajarea ilegală” ca fiind angajarea unui resortisant dintr-o țară terță aflat în situație de ședere ilegală pe teritoriul unui stat membru [articolul 2 litera d)]. Prin urmare, formularea „angajare ilegală” va fi utilizată cu această conotație în întregul document, dar, din motive de concizie și claritate, textul se va referi la „lucrătorii migranți aflați în situație ilegală”.

³ [Strategia europeană de gestionare a azilului și a migrației - Migrație și Afaceri Interne](#).

⁴ 14 state membre, care au prezentat Comisiei strategiile naționale de gestionare a azilului și a migrației, și-au detaliat măsurile de combatere a angajării ilegale și de accelerare a punerii în aplicare a directivei (Bulgaria, Cipru, Croația, Cehia, Franța, Germania, Italia, Lituania, Letonia, Luxemburg, Țările de Jos, Slovenia, Suedia, Slovacia). Alte cinci state membre (Grecia, Polonia, Portugalia, România, Spania) au făcut referire, în strategiile lor naționale, la planurile lor de combatere a exploatării prin muncă, în special în ceea ce privește traficul de persoane în scopul exploatării prin muncă.

UE și la asigurarea unor condiții de concurență echitabile pentru angajatori și lucrători pe piața europeană a forței de muncă, creând premisele pentru colectarea veniturilor fiscale și a contribuțiilor de asigurări sociale legitime, plata salariilor restante și condiții de muncă echitabile. Directiva contribuie, de asemenea, la combaterea traficului de persoane și la Foaia de parcurs privind locurile de muncă de calitate⁵ prin îmbunătățirea detectării și prevenirii exploataării prin muncă, în special pentru lucrătorii din afara UE.

Deși este în continuare dificil de măsurat amploarea angajării ilegale a lucrătorilor migranți aflați în situație ilegală în UE⁶, datele Eurostat oferă câteva indicii în acest sens. Numărul lucrătorilor migranți aflați în situație ilegală identificați în UE a crescut de la 679 730 de persoane în 2021 la 1 265 350 în 2023, estimarea provizorie pentru 2024 fiind de 918 925 de persoane.

Raportul anterior privind punerea în aplicare a directivei, adoptat în 2021⁷, a susținut necesitatea unei aplicări mai eficace a principalelor dispoziții privind inspecțiile, sancțiunile și măsurile de protecție și a creat premisele pentru abordarea lacunelor în materie de date. De atunci, Comisia și-a intensificat eforturile privind punerea în aplicare și asigurarea respectării directivei, în special prin promovarea învățării reciproce și a schimbului de bune practici în cadrul Grupului de experți în materie de migrație ilegală, inclusiv în ceea ce privește metodologiile de inspecție, obiectivele naționale privind numărul anual de inspecții, maximizarea strategiilor reușite de gestionare a riscurilor în cadrul inspecțiilor, descurajarea sancțiunilor financiare și prioritizarea strategică a asigurării respectării legislației în sectoarele expuse unui risc ridicat în materie de angajare ilegală. În cadrul grupului de experți și al Platformei privind migrația forței de muncă⁸, Comisia a facilitat, de asemenea, cooperarea cu autoritățile naționale din domeniul muncii și al imigrației, cu partenerii sociali, cu societatea civilă și cu organizațiile internaționale, inclusiv pentru a îmbunătăți accesul efectiv al lucrătorilor resortisanți ai țărilor terțe la drepturile care le revin.

În 2022, Comisia a creat un instrument informatic și o bază de date specifice în cadrul sistemului de schimb de informații al Rețelei europene de migrație, pentru a simplifica și a facilita raportarea de către statele membre, și a oferit programe de formare specifice. Acest lucru a adus îmbunătățiri semnificative, cum ar fi o colectare mai promptă, mai eficace și mai armonizată a datelor și un nou registru de date.

Comisia a promovat cooperarea cu Platforma multidisciplinară europeană împotriva amenințărilor infracționale, în special în ceea ce privește acțiunile de combatere a exploataării prin muncă, inclusiv a traficului de persoane. În unele state membre au fost aplicate abordări de cooperare multidisciplinară și multiinstituțională în ceea ce privește combaterea exploataării

⁵ COM(2025) 944 final.

⁶ Kierans, D. & Kraler, A. (eds.). *Handbook on Irregular Migration Data. Concepts, Methods and Practices* (Manual privind datele referitoare la migrația ilegală. Concepte, metode și practici). Krems: University of Krems Press, 2025. <https://doi.org/10.48341/g31s-vq79>.

⁷ COM(2021) 592 final.

⁸ A se vedea [Platforma privind migrația forței de muncă - Migrație și Afaceri Interne](#). Grupul de experți se reunește de două ori pe an începând din 2021.

prin muncă, bazate pe colaborarea dintre inspectorii de muncă, poliție, autoritățile fiscale, organizațiile neguvernamentale (ONG-uri) și sindicate.

Comisia a sprijinit statele membre, inclusiv prin finanțare din partea UE, în desfășurarea de campanii de informare, vizând în mod specific angajatorii care își desfășoară activitatea în sectoarele cele mai expuse riscului în materie de angajare ilegală și lucrătorii aflați în situație de ședere ilegală. În plus, Autoritatea Europeană a Muncii (ELA) a desfășurat campanii de informare la nivelul UE pentru sectorul ospitalității, al construcțiilor și al transporturilor, precum și în domeniul muncii sezoniere.

Prezentul raport, care acoperă perioada 2021-2024⁹, se bazează pe obligația Comisiei de a raporta periodic Parlamentului European și Consiliului cu privire la punerea în aplicare a directivei și, după caz, de a propune modificări. Raportul este prezentat în paralel cu raportul referitor la punerea în aplicare a Directivei privind lucrătorii sezonieri¹⁰ și va contribui, de asemenea, la elaborarea viitoarei strategii privind combaterea traficului de persoane în 2026.

Raportul analizează modul în care au fost planificate și efectuate inspecțiile, rezultatele acestora, sancțiunile financiare și penale și alte măsuri administrative luate împotriva angajatorilor neconformi începând din 2021, precum și punerea în aplicare a măsurilor de protecție a lucrătorilor migranți aflați în situație ilegală, prezentând apoi măsuri concrete de monitorizare pentru soluționarea principalelor probleme identificate.

2. Modul în care este aplicată directiva în cele 25 de state membre vizate¹¹

2.1 Inspecții

Inspecțiile reprezintă principalul instrument de identificare a angajatorilor care angajează lucrători migranți aflați în situație ilegală și de dezvăluire a cazurilor de exploatare și trafic de persoane. Acestea permit autorităților să tragă la răspundere angajatorii și să aplice sancțiuni, precum și să ofere protecție lucrătorilor care se confruntă cu condiții de muncă extrem de abuzive.

a. Gestionarea riscurilor

În temeiul articolului 14 alineatul (2) din directivă, statele membre trebuie să identifice periodic, pe baza unor evaluări ale riscurilor, sectoarele cu o incidență ridicată a angajării ilegale și să raporteze Comisiei cifrele și rezultatele inspecțiilor aferente.

În acest sens, toate statele membre au elaborat metode de evaluare a riscurilor. Unele state membre¹² includ activitățile de cercetare, indicatorii socioeconomi și tendințele în materie de migrație în planificarea inspecțiilor. Corelarea bazelor de date, inclusiv a celor deținute de autoritățile fiscale, institutele naționale de statistică, poliție și serviciile de imigrație, sunt, de asemenea, utilizate pe scară largă¹³. Plângerile depuse de persoane, colegi de muncă, sindicate și resortisanți ai țărilor terțe sunt luate în considerare în analizele de risc în multe state

⁹ Datele pentru 2025 vor fi disponibile numai după jumătatea anului 2026.

¹⁰ COM(2026) 261 final.

¹¹ Danemarca și Irlanda au ales să nu participe.

¹² De exemplu, Letonia, Țările de Jos și Suedia.

¹³ De exemplu, Belgia, Ungaria și Slovenia.

membre¹⁴. Se consideră că toate aceste elemente contribuie la elaborarea unor strategii mai eficace de gestionare a riscurilor.

Cooperarea între agenții este tot mai frecvent integrată în strategiile mai ample privind inspecțiile. Unele state membre¹⁵ efectuează inspecții comune la care participă inspectoratele de muncă, organismele de aplicare a legii, autoritățile fiscale și serviciile de imigrație, în timp ce altele¹⁶ aplică modele regionale de risc adaptate la condițiile economice locale și la tendințele anterioare în materie de conformitate.

Statele membre adoptă abordări diferite în ceea ce privește elaborarea strategiilor naționale pentru a asigura o mai bună orientare a inspecțiilor către anumite sectoare. Câteva dintre ele¹⁷ efectuează inspecții sectoriale ample. În schimb, altele¹⁸ acordă prioritate sectoarelor cu o incidență ridicată a muncii nedeclarate și a locurilor de muncă ocupate de resortisanți ai țărilor terțe, în special (i) agricultura, construcțiile, (iii) transporturile, (iv) comerțul cu ridicata și cu amănuntul, (v) serviciile de cazare și alimentație publică și (vi) industria prelucrătoare. Unele state membre aplică abordări flexibile¹⁹ axate pe sectoarele sezoniere, cu utilizare intensivă a forței de muncă, unde riscurile de exploatare sunt cele mai ridicate.

Marea majoritate a statelor membre solicită inspectorilor să raporteze cazurile identificate autorităților de aplicare a legii și celor din domeniul migrației²⁰. În aproape toate statele membre²¹, autoritățile din domeniul imigrației și cele de aplicare a legii participă în mod sistematic la inspecții. Într-o măsură mai mică, dar totuși semnificativă, autoritățile fiscale sunt, de asemenea, implicate în mod regulat în inspecții, la acestea putând participa și alte organisme, inclusiv autoritățile de securitate socială și antifraudă²², administrațiile vamale²³ și instituțiile de asigurări sociale²⁴.

Statele membre au raportat, de asemenea, date cu privire la inspecțiile comune²⁵, inspecțiile neanunțate²⁶ și coordonarea regională²⁷. Aceste evoluții fac parte dintr-o tendință mai amplă de asigurare a respectării legislației mai integrată, bazată pe informații și pe date.

b. Inspecțiile efectuate în perioada 2021-2024

În perioada 2021-2024, statele membre au crescut în mod constant numărul inspecțiilor la locul de muncă în temeiul directivei, ajungând la aproape 600 000 în 2024 (a se vedea graficul 1 din

¹⁴ De exemplu, Belgia, Bulgaria, Croația, Grecia, Țările de Jos și Suedia.

¹⁵ Belgia, Bulgaria, Finlanda, România și Slovenia.

¹⁶ Ungaria, Suedia.

¹⁷ De exemplu, Austria.

¹⁸ Croația, Malta, România, Slovacia.

¹⁹ Belgia, Bulgaria, Grecia.

²⁰ Toate statele membre care au obligații în temeiul directivei, mai puțin Franța, Grecia, Luxemburg, Țările de Jos și Suedia.

²¹ 21 de state membre din cele 25 vizate de directivă. Fac excepție Franța, Grecia, Luxemburg și Suedia.

²² Cehia și, respectiv, Franța.

²³ Cehia, Franța, Italia, Portugalia.

²⁴ Austria.

²⁵ De exemplu, Bulgaria, Finlanda și Slovenia.

²⁶ Belgia, Grecia, Luxemburg, Slovenia.

²⁷ Ungaria, Suedia.

anexă). Cu toate acestea, există în continuare diferențe semnificative de la un stat membru la altul.

Majoritatea statelor membre și-au concentrat inspecțiile asupra unui număr limitat de sectoare, caracterizate printr-o utilizare intensivă a forței de muncă slab calificate, unde locurile de muncă tind să fie ocupate în cea mai mare parte de resortisanți ai țărilor terțe. Toate statele membre au efectuat inspecții în sectorul construcțiilor și al serviciilor de cazare și alimentație publică. 18 state membre au efectuat cu prioritate inspecții în sectorul agriculturii, 16 în sectorul transporturilor, 12 în sectorul activităților de comerț cu ridicata și cu amănuntul și 11 în industria prelucrătoare. Acest lucru reflectă accentul tot mai mare pus pe sectoarele cele mai expuse riscului în materie de angajare ilegală.

Aceste tendințe sunt confirmate de constatările sondajului realizat în 2025 de Agenția pentru Drepturi Fundamentale în rândul societății civile și al sindicatelor²⁸, în cadrul căruia (i) construcțiile, (ii) industria prelucrătoare, (iii) serviciile de cazare și alimentație publică și (iv) transporturile și depozitarea au fost identificate ca fiind sectoarele cu cele mai multe încălcări ale drepturilor lucrătorilor resortisanți ai țărilor terțe, indiferent de statutul lor de imigranți. Sondajul a evidențiat, de asemenea, alte sectoare expuse riscului, cum ar fi activitățile de curățare, industria cărnii, îngrijirea copiilor, munca casnică și agricultura.

c. Rezultatele inspecțiilor: numărul de cazuri identificate

În perioada 2021-2024, a crescut, de asemenea, procentul inspecțiilor în urma cărora au fost identificați lucrători migranți aflați în situație ilegală. Numărul absolut de inspecții care au condus la identificarea unor astfel de lucrători a crescut semnificativ, de la 17 100 în 2019²⁹ la peste 28 000 în 2023 și 2024³⁰. Numărul de cazuri identificate în timpul inspecțiilor a crescut cu peste 70 % în perioada 2021-2024 (a se vedea graficul 2 din anexă).

Unele state membre au raportat în mod constant cele mai ridicate rate de identificare, atât în termeni absoluți, cât și în raport cu numărul de angajați din sectoarele-cheie³¹. Aceste tendințe subliniază volumul crescut de inspecții și o mai bună orientare a activităților de asigurare a respectării legislației în sectoarele cu utilizare intensivă a forței de muncă, cum ar fi construcțiile, serviciile de cazare și alimentație publică și comerțul cu amănuntul.

Datele pentru perioada 2021-2024 indică o tendință de creștere a numărului de proceduri³² inițiate în urma inspecțiilor, de la 30 660 în 2021 la 40 661 în 2024, însă o mare parte din această creștere se datorează numărului mare de proceduri inițiate de un număr restrâns de state membre³³ (a se vedea graficul 3 din anexă).

²⁸ Facilitarea depunerii plângerilor de către lucrătorii din țările terțe aflați în situație de ședere ilegală și a efectuării plăților restante către aceștia – Sondaj la scară mică realizat de Agenția pentru Drepturi Fundamentale în rândul sindicatelor și al societății civile – principalele rezultate, 5 iunie 2025.

²⁹ Anul 2019 este folosit ca termen de comparație în perioada de raportare anterioară, întrucât anul 2020 a fost afectat în mod excepțional de pandemia de COVID-19.

³⁰ 18 700 în 2021, 22 800 în 2022, 28 800 în 2023 și 28 406 în 2024.

³¹ Austria, Germania, Franța, Italia, Țările de Jos, Spania.

³² Procedură înseamnă orice acțiune întreprinsă de autoritățile statelor membre în urma unei inspecții, care conduce la o sancțiune administrativă sau penală.

³³ Austria, Spania, urmate de Belgia, Germania, Franța, Italia, Țările de Jos.

2.2 Sancțiuni financiare

În perioada 2021-2024, 14 state membre³⁴ au efectuat modificări legislative relevante în contextul directivei, fie crescând nivelul minim și/sau maxim al sancțiunilor financiare, fie revizuiind în sens ascendent cuantumul acestora. Acest lucru indică o tendință către sancțiuni mai disuasive³⁵, deși există în continuare diferențe semnificative între statele membre în ceea ce privește nivelurile amenzilor.

Statele membre stabilesc sancțiunile financiare în funcție de salariul minim sau orar³⁶, de prețul de bază³⁷, stabilesc cuantumuri fixe³⁸ sau prevăd o aplicare treptată a sancțiunilor bazată pe proporționalitate, pe circumstanțele legate de angajator și pe opțiunea de a nu emite o sancțiune³⁹.

Toate statele membre iau în considerare numărul lucrătorilor migranți aflați în situație ilegală angajați și, în majoritatea cazurilor, cresc amenzile pentru încălcări repetate. Aproximativ jumătate dintre ele⁴⁰ iau în considerare gravitatea încălcării (de exemplu, numărul de lucrători vizați, prezența lucrătorilor minori). Șapte state membre⁴¹ au raportat că sancțiunea financiară este redusă în cazul în care angajatorul este o persoană fizică și nu se constată condiții de muncă extrem de abuzive.

În ceea ce privește amenzile aplicate angajatorilor pentru fiecare migrant aflat în situație ilegală angajat, sancțiunile minime variază de la mai puțin de 500 EUR⁴² la 1 000-2 000 EUR⁴³, putând ajunge chiar la 5 000 EUR și 10 000 EUR⁴⁴. În schimb, unele state membre nu prevăd o sancțiune minimă⁴⁵. Sancțiunile maxime variază de la 3 000 EUR⁴⁶ la 25 000-90 000 EUR⁴⁷, putând ajunge și la 200 000-500 000 EUR⁴⁸. Într-un stat membru⁴⁹, sancțiunea financiară este de 5 000 EUR, plus pedeapsa cu închisoarea.

Cuantumul total al sancțiunilor financiare aplicate efectiv angajatorilor din întreaga UE în perioada de raportare a crescut de la 126,2 milioane EUR în 2021 la peste 170,4 milioane EUR

³⁴ Belgia, Bulgaria, Croația, Estonia, Finlanda, Franța, Ungaria, Lituania, Luxemburg, Țările de Jos, Polonia, Slovacia, Slovenia, Spania, Suedia.

³⁵ Excepțiile parțiale sunt Slovacia, care a redus rata sancțiunilor, dar continuă să aplice unele dintre cele mai mari sancțiuni financiare maxime, și Portugalia, care nu a modificat cuantumul sancțiunilor financiare.

³⁶ Estonia, Franța, Ungaria, Lituania, Polonia, Portugalia.

³⁷ Suedia.

³⁸ Luxemburg.

³⁹ De exemplu, Estonia.

⁴⁰ Belgia, Bulgaria, Estonia, Finlanda, Franța, Germania, Ungaria, Italia, Letonia, Țările de Jos, Polonia, Slovacia.

⁴¹ Astfel cum se prevede la articolul 5 alineatul (3): Cipru, Cehia, Finlanda, Ungaria, Lituania, Țările de Jos și Slovenia.

⁴² 210 EUR în Letonia, 234 EUR în Polonia și aproximativ 384 EUR pentru persoanele fizice în Bulgaria.

⁴³ 1 000 EUR în Austria, 2 400 EUR în Belgia, 1 500 EUR în Cipru, 1 250 EUR în Finlanda, 2 000 EUR în Cehia (pentru persoanele juridice), de două ori salariul minim pentru persoanele fizice, respectiv de zece ori pentru persoanele juridice în Ungaria, 2 000 EUR în Portugalia, 1 981 EUR în România.

⁴⁴ Franța, Luxemburg, Slovenia.

⁴⁵ Cehia pentru persoane fizice, Estonia, Germania.

⁴⁶ Belgia, Cipru și Ungaria.

⁴⁷ 26 000 EUR (Slovenia), 28 000 EUR (Belgia), 30 000 EUR per angajat pentru angajatorii persoane fizice (Franța), 37 530 EUR (Finlanda) și 90 000 EUR (Portugalia).

⁴⁸ 200 000 EUR (Franța, Slovacia) și 500 000 EUR (Germania).

⁴⁹ Italia.

în 2022 și cu mult peste 200 de milioane EUR în perioada 2023-2024 (220,8 milioane EUR în 2023 și aproape 212 milioane EUR în 2024; a se vedea graficul 4 din anexă).

Majoritatea amenzilor au fost aplicate angajatorilor din statele membre cu niveluri mai ridicate ale sancțiunilor financiare prevăzute în legislația națională, însoțite de un număr mare de proceduri inițiate⁵⁰. În paralel, mai multe state membre au raportat un număr mic de amenzi aplicate. Acest număr mic se explică uneori prin nivelurile relativ scăzute ale muncii nedeclarate și ale angajării ilegale de resortisanți ai țărilor terțe, ceea ce a însemnat mai puține cazuri identificate și mai puține proceduri inițiate în urma inspecțiilor⁵¹.

Unele state membre au raportat că nu au aplicat sancțiuni financiare sau nu au identificat un număr important de lucrători migranți aflați în situație ilegală⁵², în timp ce altele au acordat prioritate urmăririlor și sancțiunilor penale. Trei state membre au raportat sancțiuni în urma unor proceduri penale fără a furniza detalii cu privire la amenzile administrative aplicate⁵³.

În ansamblu, majoritatea statelor membre⁵⁴ au crescut atât numărul, cât și cuantumul sancțiunilor la adresa angajatorilor care nu își respectă obligațiile.

2.3. Sancțiuni penale

În conformitate cu articolul 9 din directivă, se aplică sancțiuni penale în următoarele cazuri: (i) angajarea ilegală cu încălcări repetate și persistente, (ii) un număr important de migranți aflați în situație ilegală, (iii) condiții de muncă extrem de abuzive, (iv) angajarea în cunoștință de cauză a victimelor traficului de persoane și (v) angajarea minorilor.

Începând din 2021, unele state membre au informat Comisia cu privire la modificările legislative care măresc sau reduc perioada de detenție și/sau amenzile penale în circumstanțele menționate mai sus.

În Franța, angajarea — inclusiv printr-un intermediar — a oricărui resortisant al unei țări terțe care nu este autorizat să lucreze constituie o infracțiune. Aceasta include utilizarea în cunoștință de cauză, în mod direct sau indirect, a serviciilor oferite de un angajator al unui străin care nu este autorizat să lucreze. Pe lângă pedeapsa cu închisoarea de cinci ani, o lege din 2024 a mărit amenzile penale pentru angajatorii persoane fizice de la 15 000 EUR la 30 000 EUR pentru fiecare angajat. În contextul criminalității organizate, pedeapsa crește până la 10 ani de închisoare, iar amenda penală este mărită de la 100 000 EUR la 200 000 EUR.

⁵⁰ Principalele exemple sunt Austria, Franța, România și Spania, urmate de Belgia, Germania, Luxemburg, Țările de Jos și apoi de Grecia, Ungaria, Letonia, Portugalia, Slovenia și Suedia. Italia nu a furnizat date privind sancțiunile financiare aplicate efectiv. Inspectoratul Național de Muncă din Italia aplică o amendă administrativă pecuniară pentru munca nedeclarată, care este majorată cu 20 % și în cazurile care implică angajarea ilegală de resortisanți din afara UE fără permis de ședere, în conformitate cu articolul 3 din Decretul-lege nr. 12 din 22 februarie 2002.

⁵¹ De exemplu, Estonia, Finlanda, Lituania și Letonia.

⁵² Finlanda, Malta și Slovacia.

⁵³ Cipru, Italia, Malta.

⁵⁴ Austria, Belgia, Croația, Estonia, Franța, Grecia, Ungaria, Letonia, Lituania, Luxemburg, Țările de Jos, România, Slovenia, Spania, Suedia.

În 2024, Letonia a mărit, de asemenea, sancțiunile pentru încălcarea dispozițiilor prevăzute în dreptul penal⁵⁵, crescând până la trei ani limita superioară a pedepsei cu închisoarea, în timp ce sancțiunile alternative existente – arestare preventivă, probațiune, munca în folosul comunității și o amendă – continuă să se aplice.

Printr-o modificare din 2023 a Codului muncii, Luxemburg a majorat pedeapsa cu închisoarea de la opt zile până la maximum un an, în plus față de amenzile cuprinse între 2 501 EUR și 125 000 EUR pentru fiecare lucrător migrant aflat în situație ilegală sau ca alternativă la acestea.

În Slovacia, o modificare din 2024 a Codului penal a redus sancțiunile penale de la o pedeapsă cu închisoarea de până la doi ani la o pedeapsă cu închisoarea de un an pentru cazurile simple de angajare ilegală. În circumstanțele prevăzute la articolul 9, sancțiunile penale au fost reduse de la o pedeapsă cu închisoarea între trei luni și trei ani la o pedeapsă cu închisoarea de până la doi ani.

Cu toate acestea, există în continuare diferențe considerabile între statele membre în ceea ce privește nivelul de severitate al sancțiunilor penale, legat de durata pedepsei cu închisoarea. Aceasta variază de la lipsa unei limite inferioare fixe și o limită superioară de un an în cazurile de angajare ilegală fără circumstanțe agravante la cinci ani de închisoare (10 ani pentru circumstanțele prevăzute la articolul 9)⁵⁶, pe lângă amenzile penale⁵⁷. Quantumul amenzilor penale variază, de asemenea, foarte mult, de la 2 500 EUR la 200 000 EUR și 500 000 EUR, în funcție de circumstanțe.

În plus, există în continuare lacune semnificative în materie de date în ceea ce privește numărul de proceduri penale și amenzile sau pedepsele cu închisoarea aplicate efectiv. Cu toate acestea, majoritatea statelor membre au raportat fie date exacte, fie cele mai bune estimări ale sancțiunilor penale pentru formele agravate de angajare ilegală prezentate la articolul 9⁵⁸.

În special, în perioada 2021-2024, au fost inițiate în total 14 798 de proceduri penale, în urma cărora au fost pronunțate 5 951 de hotărâri judecătorești. Două state membre au raportat că au inițiat peste 1 000 de proceduri penale pe an⁵⁹, un stat membru peste 500 de proceduri pe an⁶⁰ și trei state membre au înregistrat un număr total de proceduri penale cuprins între 236 și 457⁶¹.

⁵⁵ Angajarea unei persoane care nu are dreptul de a rămâne în Letonia, în cazul în care încălcarea este săvârșită de angajator și este angajat un minor, sunt angajate mai mult de cinci persoane sau o persoană este angajată în condiții de muncă extrem de abuzive sau o victimă a traficului de persoane a fost angajată în cunoștință de cauză.

⁵⁶ Germania. În Slovenia, articolul 199 din Codul penal prevede o amendă sau o pedeapsă cu închisoarea de până la un an. Același articol stabilește, de asemenea, alte două forme calificate de infracțiune.

⁵⁷ Franța. În Slovenia, se prevede o amendă sau o pedeapsă cu închisoarea de până la un an pentru persoanele fizice, în timp ce pentru persoanele juridice se prevede o amendă cuprinsă între 10 000 EUR și 1 milion EUR.

⁵⁸ Lacunele în materie de informații rezultă parțial din absența unui sistem de colectare a datelor defalcate care să distingă urmărirea penală și condamnările legate în mod specific de circumstanțele enumerate la articolul 9 din directivă de urmărirea penală inițiate pentru toate cazurile de angajare ilegală sau alte încălcări ale dreptului muncii, precum și de procedurile privind traficul de persoane în scopul exploatării prin muncă. Lipsa unei platforme comune de schimb de informații sau a unor canale de informare instituite între ministerele muncii, inspectoratele de muncă și procurori și ministerele justiției, ministerele de interne și poliție a avut, de asemenea, un impact în acest sens. Absența din directivă a unei obligații specifice de raportare anuală a sancțiunilor penale contribuie, de asemenea, la lacunele în materie de date.

⁵⁹ Belgia a inițiat 4 422 de proceduri penale (1 444 în 2021, 1 423 în 2022 și 1 555 în 2023), iar Franța 3 684 de proceduri penale pentru angajarea unui resortisant al unei țări terțe fără permis de muncă, adică nu numai a lucrătorilor străini aflați în situație de ședere ilegală (1 302 în 2021, 1 250 în 2022 și 1 132 în 2023).

⁶⁰ Italia a inițiat în această perioadă 3 135 de proceduri penale pentru angajarea ilegală a unui resortisant al unei țări terțe fără permis de ședere (522 în 2021, 609 în 2022, 870 în 2023 și 1 134 în 2024).

⁶¹ Cipru a raportat 457 de proceduri penale pentru angajare ilegală în general (149 în 2023 și 308 în 2024), Germania un total de 236 de proceduri penale în cazurile prevăzute la articolul 9 din directivă (din care 50 %

Majoritatea cauzelor penale au fost inițiate pentru infracțiuni repetate și infracțiuni agravate de un număr important de lucrători migranți aflați în situație ilegală, în timp ce urmărirea penală pentru angajarea minorilor par a fi extrem de rare. Trei state membre au informat că nu au fost aplicate sancțiuni penale⁶², iar alte trei⁶³ au raportat că nu sunt disponibile informații.

Majoritatea sancțiunilor financiare (administrative și penale), a urmărilor penale și a condamnărilor din ultimii patru ani au fost aplicate în mai puțin de jumătate dintre statele membre⁶⁴.

2.4. Alte măsuri administrative

19 state membre⁶⁵ au confirmat că, în perioada 2021-2024, au aplicat alte măsuri, cum ar fi excluderea totală sau parțială de la prestațiile, ajutoarele sau subvențiile publice sau recuperarea unor astfel de fonduri de-a lungul unei perioade de până la 12 luni înainte de constatarea angajării ilegale⁶⁶. Alte state membre au interzis, de asemenea, participarea angajatorilor la licitații și contracte publice⁶⁷, le-au închis temporar sau permanent unitățile⁶⁸ sau au impus măsuri suplimentare, cum ar fi: (i) revocarea autorizațiilor⁶⁹, (ii) neeliberarea permiselor de muncă sau excluderea din programele de ocupare a forței de muncă⁷⁰, (iii) aplicarea de amenzi suplimentare pentru angajarea ilegală de resortisanți ai țărilor terțe în proiecte publice de construcții⁷¹, (iv) excluderea de la procedurile de admisie pe piața forței de muncă pentru o perioadă de până la cinci ani⁷², (v) interdicția de a angaja resortisanți ai țărilor terțe pentru o perioadă de până la cinci ani⁷³ și (vi) interdicția de a exercita, pentru o perioadă de până la trei ani, activitatea profesională sau socială care a servit direct sau indirect la săvârșirea infracțiunii⁷⁴.

În Croația, angajatorilor care angajează migranți aflați în situație ilegală pentru a treia și următoarele dați într-un interval de șase luni li se poate interzice, cu efect imediat, să desfășoare activități în spațiile în cauză. Decizia este revocată în termen de trei zile de la data plății unei amenzi după expirarea unei perioade de 30 de zile. În plus, informațiile despre angajatorii care angajează ilegal resortisanți din țări terțe sunt puse la dispoziția publicului.

În Germania, în cazul în care există dovezi că angajatorii nu sunt de încredere, aceștia pot fi excluși, pentru o perioadă de până la cinci ani, de la procedura de admisie pe piața muncii desfășurată de Agenția Federală pentru

pentru cazurile care implică angajarea unui număr important de migranți aflați în situație ilegală), iar Suedia 397 de urmăriri penale, fără a face distincție între urmăriri penale în funcție de circumstanțele enumerate la articolul 9.

⁶² Estonia, Letonia, Polonia.

⁶³ Lituania, Luxemburg, Portugalia.

⁶⁴ În special, Belgia, Cipru, Franța, Italia, Luxemburg, Țările de Jos, Suedia. Într-o mai mică măsură, în Cehia, România, Slovenia și Spania.

⁶⁵ Austria, Belgia, Bulgaria, Cipru, Cehia, Finlanda, Franța, Germania, Grecia, Ungaria, Italia, Letonia, Lituania, Luxemburg, Malta, Portugalia, Slovacia, Slovenia.

⁶⁶ Austria, Cehia, Finlanda, Franța, Germania, Ungaria, Letonia, Lituania, Țările de Jos.

⁶⁷ Austria, Bulgaria, Finlanda, Ungaria, Lituania, Țările de Jos, Slovacia, Slovenia.

⁶⁸ Austria, Croația, Germania, Grecia, Finlanda, Franța, Ungaria, Italia, Luxemburg, Polonia, Portugalia, Țările de Jos. Franța și Italia au raportat mai puțin de 100 de cazuri pe an în care au fost aplicate astfel de măsuri.

⁶⁹ Belgia.

⁷⁰ Bulgaria, Slovenia. În Slovenia, o interdicție de angajare poate fi impusă în urma aplicării unor amenzi și a unor hotărâri judecătorești.

⁷¹ Cipru.

⁷² Germania.

⁷³ Țările de Jos, Slovenia.

⁷⁴ Luxemburg.

Ocuparea Forței de Muncă. O interdicție comercială și retragerea autorizațiilor pot fi aplicate, de asemenea, angajatorilor care au angajat ilegal resortisanți din țări terțe.

Cu toate acestea, având în vedere lacunele semnificative în materie de date din majoritatea statelor membre, informațiile disponibile indică, în general, o aplicare relativ rară a altor măsuri⁷⁵.

2.5. Subcontractare – intermediari

În unele cazuri, lucrătorii migranți aflați în situație ilegală pot fi angajați în cadrul unor raporturi de muncă care implică acorduri de subcontractare și prin intermediari, recrutori, agenți de muncă temporară și, din ce în ce mai mult, prin intermediul platformelor online. Acest lucru îngreunează identificarea angajatorilor și tragerea lor la răspundere, astfel cum au confirmat sindicatele, reprezentanții angajatorilor și organizațiile societății civile⁷⁶.

Articolul 8 din directivă extinde răspunderea la orice angajator intermediar, în cazul în care contractantul principal sau subcontractantul direct știa că angajatorul subcontractant angaja lucrători migranți aflați în situație ilegală⁷⁷. Începând din 2021, unele state membre au introdus noi acte legislative care consolidează protecția lucrătorilor angajați de subcontractanți în cadrul contractelor de achiziții publice de lucrări. Aceste măsuri includ: (i) extinderea răspunderii pentru sancțiunile financiare aplicate în lanțurile de subcontractare⁷⁸, (ii) detalierea răspunderii solidare pentru salariile neplătite⁷⁹, (iii) emiterea de avertismente administrative pentru creanțele financiare care angajează răspunderea solidară a contractanților și a subcontractanților⁸⁰ și (iv) clarificarea dispozițiilor legale privind răspunderea solidară a subcontractanților direcți⁸¹.

Belgia a introdus o dispoziție legală care exonerează contractantul de răspunderea pentru angajarea de lucrători migranți aflați în situație ilegală de către subcontractantul său direct⁸². Noile dispoziții prevăd obligația

⁷⁵ Cel mai mare număr de astfel de măsuri aplicate într-un an este de 81 (Croatia).

⁷⁶ Provocările în materie de asigurare a respectării legislației legate de complexitatea și lungimea lanțurilor de subcontractare, precum și rolul adesea problematic al intermediarilor au fost aduse în discuție în mod constant de către statele membre, partenerii sociali și organizațiile societății civile într-o serie de consultări organizate de Comisie. Printre acestea se numără reuniunea Platformei privind migrația forței de muncă din 15 octombrie 2025, cea de a 10-a ediție a Forumului european privind migrația din 27-28 noiembrie 2025 (Masa rotundă 2: Protejarea lucrătorilor migranți și combaterea angajării ilegale a acestora), reuniunea ad-hoc virtuală cu partenerii sociali privind punerea în aplicare a Directivei privind sancțiunile la adresa angajatorilor și a Directivei privind lucrătorii sezonieri din 2 decembrie 2025, precum și reuniunea Grupului de experți pentru Directiva privind sancțiunile la adresa angajatorilor din 5 decembrie 2025.

⁷⁷ Răspunderea face obiectul anumitor limitări prevăzute la articolul 8, în sensul în care contractantul care a depus toate eforturile pentru a își îndeplini obligațiile care îi revin în temeiul legislației naționale nu este considerat răspunzător. De asemenea, statele membre pot prevedea în legislația națională norme mai stricte privind răspunderea.

⁷⁸ Cehia.

⁷⁹ Croatia, Slovenia.

⁸⁰ Italia.

⁸¹ Luxemburg, articolele L. 572-2, 572-3 alineatul (4) și 572-10 din Codul muncii.

⁸² Aceste dispoziții se aplică numai în Regiunea Flamandă, în conformitate cu repartizarea competențelor în Belgia. Dispozițiile sunt prevăzute la articolul 12/4 din Legea din 30 aprilie 1999 privind încadrarea în muncă a lucrătorilor străini și vor intra în vigoare la o dată care urmează să fie stabilită de guvernul flamand, cel târziu la 1 ianuarie 2026. Regiunea Bruxelles-Capitală și Regiunea Valonă nu au adoptat norme similare privind această obligație de verificare consolidată.

contractantului de a verifica, de asemenea, dacă subcontractantul deține anumite documente, în cazul în care acesta din urmă activează într-unul dintre sectoarele cu risc ridicat⁸³.

Alte state membre au menționat că nu au introdus noi măsuri referitoare la subcontractare⁸⁴, dar au evidențiat dispozițiile existente care asigură respectarea normelor directivei referitoare la subcontractare⁸⁵. Un stat membru⁸⁶ a raportat că informațiile privind răspunderea subcontractanților sunt diseminate prin intermediul organizațiilor patronale.

Mai multe state membre au indicat, în cadrul mai multor consultări, că lanțurile extinse de subcontractare, inclusiv în contexte transfrontaliere și cele care implică detașarea lucrătorilor resortisanți ai țărilor terțe, îngreunează stabilirea efectivă a răspunderii pentru angajarea ilegală.

Sindicatelor și societatea civilă au menționat, de asemenea, că rolul agențiilor de recrutare și al intermediarilor în angajarea ilegală nu este abordat în mod corespunzător, iar lanțurile lungi de subcontractare din anumite sectoare, precum sectorul construcțiilor, împiedică punerea în aplicare, în special a articolului 8.

2.6 Măsuri de protecție

a. Accesul la justiție și la informații

În perioada 2021-2024, mai mult de jumătate dintre statele membre au raportat că au adoptat măsuri de sensibilizare și de informare a angajatorilor cu privire la obligațiile lor legale⁸⁷. Aproximativ o treime au desfășurat campanii mai ample de informare cu privire la sancțiunile financiare și penale și la alte măsuri prevăzute în directivă - vizând în principal angajatorii, inspectorii de muncă și autoritățile de aplicare a legii⁸⁸.

Majoritatea statelor membre au raportat, de asemenea, că furnizează informații lucrătorilor migranți aflați în situație ilegală cu privire la dreptul lor de a depune plângeri, de obicei pe site-urile instituțiilor. Și inspectorii de muncă sau alți funcționari publici pot furniza informații la birourile locale, prin telefon sau în timpul inspecțiilor la locul de muncă. În unele cazuri, informațiile sunt furnizate de poliție sau de autoritățile de frontieră în timpul interacțiunilor cu resortisanții țărilor terțe⁸⁹. Mai multe state membre au instituit servicii specifice, cum ar fi linii de asistență telefonică, centre de informare sau consultanță juridică pentru informarea lucrătorilor aflați în situație ilegală cu privire la drepturile lor⁹⁰. În unele state membre, informațiile sunt diseminate de către părți terțe⁹¹. Un număr mic de state membre desfășoară

⁸³ Aceste dispoziții legale, care urmează să intre în vigoare până la 1 ianuarie 2026, se vor aplica numai în Regiunea Flamandă.

⁸⁴ Germania, Malta.

⁸⁵ Austria, Bulgaria, Franța, Ungaria.

⁸⁶ Cipru.

⁸⁷ Austria, Belgia, Bulgaria, Cehia, Estonia, Finlanda, Franța, Ungaria, Italia, Letonia, Lituania, Luxemburg, Țările de Jos, România.

⁸⁸ Austria, Belgia, Cehia, Italia, Lituania, Țările de Jos.

⁸⁹ Informații furnizate prin intermediul site-urilor instituțiilor: Bulgaria, Croația, Cipru, Cehia, Estonia, Finlanda, Franța, Grecia, Ungaria, Lituania, Luxemburg, Țările de Jos, Polonia, România, Slovenia, Spania; personal, prin telefon sau în timpul inspecțiilor: Austria, Belgia, Cehia, Estonia, Franța, Grecia, Italia, Lituania, Luxemburg, Portugalia, România, Slovacia, Slovenia; de către poliție sau poliștii de frontieră: Croația, Letonia, Portugalia, Suedia.

⁹⁰ Belgia, Franța, Grecia, Slovenia.

⁹¹ Austria, Belgia, Germania, Luxemburg, Țările de Jos, Portugalia, Suedia.

campanii de informare care vizează în mod specific lucrătorii migranți aflați în situație ilegală⁹², dar mai multe state membre oferă servicii multilingve⁹³.

Jumătate din statele membre au raportat că au instituit o procedură specifică pentru a se asigura că lucrătorii migranți aflați în situație ilegală sunt informați în mod sistematic și obiectiv cu privire la drepturile lor (privind plățile restante și plângerile) înainte de executarea oricărei decizii de returnare⁹⁴. Cu toate acestea, în majoritatea cazurilor, aceste informații nu sunt furnizate în cadrul procedurii de returnare⁹⁵. Celelalte state membre fie nu dispun de o astfel de procedură de informare a lucrătorilor migranți aflați în situație ilegală cu privire la drepturile lor, fie nu au raportat acest lucru⁹⁶, deși peste jumătate dintre ele permit ca informațiile să fie furnizate independent de procedura de returnare⁹⁷.

Potrivit Confederației Europene a Sindicatelor (CES) și societății civile, există tendința ca lucrătorii migranți aflați în situație ilegală să nu fie informați în mod adecvat de către autoritățile statelor membre cu privire la drepturile lor fundamentale și, atunci când sunt informați, aceste informații sunt furnizate de obicei de către părți terțe, cum ar fi sindicatele și ONG-urile⁹⁸.

b. Depunerea plângerilor

O cerință esențială prevăzută la articolul 13 din directivă este crearea unor mecanisme specifice pentru a facilita depunerea plângerilor la autoritatea competentă a statului membru sau prin intermediul unor părți terțe (cum ar fi sindicatele, asociațiile lucrătorilor sau ONG-urile), inclusiv atunci când lucrătorul nu mai este prezent pe teritoriul statului membru.

În general, toate statele mele au pus la dispoziția lucrătorilor mecanisme de depunere a plângerilor, însă acestea nu sunt adaptate în mod specific pentru lucrătorii aflați în situație de

⁹² Lituania, Țările de Jos, România.

⁹³ Bulgaria, Cehia, Ungaria, Italia, Letonia, Lituania, Luxemburg, Țările de Jos, Polonia, România, Slovenia, Spania.

⁹⁴ Austria, Croația, Estonia, Franța, Italia, Letonia, Lituania, Luxemburg, Polonia, Portugalia, România, Slovacia, Suedia.

⁹⁵ Austria, Franța, Italia, Lituania, Luxemburg, Portugalia, România, Slovacia.

⁹⁶ Belgia, Bulgaria, Cipru, Cehia, Finlanda, Germania, Grecia, Ungaria, Țările de Jos.

⁹⁷ Informațiile sunt furnizate independent de procedura de returnare:

- în timpul inspecțiilor: Austria, Belgia, Franța, Italia, Lituania, Luxemburg, Portugalia, Slovacia.
- de către inspectoratele de muncă sau sociale: Belgia, Cehia, Estonia, Grecia, Italia, Lituania.
- de către ONG-uri, sindicate și organisme de reprezentare a lucrătorilor: Austria, Belgia, Luxemburg, Portugalia, Suedia.
- prin intermediul centrelor de informare: Slovenia.
- prin campanii de informare: Lituania, Țările de Jos, România.
- de către poliție: Portugalia.

Letonia raportează că informațiile sunt furnizate exclusiv în contextul procedurii de returnare.

⁹⁸ CES raportează că aceste servicii s-au confruntat cu tăieri semnificative ale fondurilor în ultimii ani, în special în urma pandemiei de COVID-19 (contribuția CES la raportul referitor la punerea în aplicare a Directivei privind sancțiunile la adresa angajatorilor din iunie 2025). Opinii similare au fost exprimate și în cadrul mai multor consultări organizate de Comisie, inclusiv în cadrul reuniunii Platformei privind migrația forței de muncă din 15 octombrie 2025 ([Platforma privind migrația forței de muncă – Migrație și Afaceri Interne](#)), precum și în constatările sondajului „Facilitarea depunerii plângerilor de către lucrătorii din țările terțe aflați în situație de ședere ilegală și a efectuării plăților restante către aceștia – Sondaj la scară mică realizat de Agenția pentru Drepturi Fundamentale în rândul sindicatelor și al societății civile – principalele rezultate”.

ședere ilegală. Zece state membre au introdus noi măsuri pentru a îmbunătăți accesul la mecanismele de depunere a plângerilor⁹⁹. Cinci state membre au comunicat, de asemenea, noi măsuri de raportare sigure pentru ca lucrătorii migranți aflați în situație ilegală să colaboreze cu autoritățile de aplicare a legii fără ca statutul lor de migranți să afecteze exercitarea drepturilor lor¹⁰⁰.

În pofida progreselor înregistrate în mai multe state membre în ceea ce privește informarea acestor lucrători cu privire la drepturile lor, FRA, CES și societatea civilă au remarcat că lucrătorii au fost în continuare descurajați să depună plângeri împotriva angajatorilor lor în perioada de raportare. Acest lucru este cauzat de temerile legate de pierderea veniturilor, luarea în custodie publică, ordinele de returnare și frica de represalii, inclusiv raportarea de către angajatori a statutului lor de imigranți ilegali pentru a evita plata salariilor.

În peste jumătate dintre statele membre, plângerile pot fi depuse atât prin intermediul entităților de stat, cât și al unor părți terțe¹⁰¹; într-un stat membru exclusiv prin intermediul unor părți terțe¹⁰², iar în celelalte state membre exclusiv prin intermediul entităților de stat¹⁰³.

Majoritatea statelor membre permit sindicatelor să depună plângeri în numele lucrătorilor migranți aflați în situație ilegală¹⁰⁴ și mai mult de jumătate permit altor asociații cu un interes legitim să facă acest lucru¹⁰⁵. Toate statele membre permit lucrătorilor să solicite plata salariilor neplătite, chiar și atunci când nu mai sunt prezenți pe teritoriul UE, în conformitate cu articolul 6 din directivă.

Majoritatea statelor membre oferă opțiuni de depunere online a plângerilor¹⁰⁶, acceptă plângeri scrise¹⁰⁷ și permit depunerea personală a plângerilor¹⁰⁸. Aproape o treime acceptă plângeri în limbi străine¹⁰⁹.

În majoritatea statelor membre, plângerile pot fi depuse personal la inspectoratele de muncă, la serviciile sociale sau la autoritățile conexe¹¹⁰. Unele state membre permit depunerea plângerilor la:

⁹⁹ Belgia, Cehia, Ungaria, Italia, Franța, Germania, Grecia, Lituania, Țările de Jos, Polonia.

¹⁰⁰ Austria, Finlanda, Franța, Ungaria, Italia.

¹⁰¹ Belgia, Bulgaria, Cipru, Estonia, Grecia, Italia, Letonia, Lituania, Luxemburg, Malta, Țările de Jos, Polonia, Portugalia, Slovenia, Spania.

¹⁰² Germania.

¹⁰³ Croația, Cehia, Finlanda, Franța, Ungaria, România, Slovacia, Suedia; nu sunt disponibile informații pentru Austria.

¹⁰⁴ Austria, Belgia, Bulgaria, Cipru, Croația, Cehia, Estonia, Finlanda, Franța, Grecia, Ungaria, Letonia, Lituania, Luxemburg, Țările de Jos, Polonia, Portugalia, România, Slovacia, Slovenia, Spania, Suedia.

¹⁰⁵ Austria, Belgia, Bulgaria, Finlanda, Franța, Ungaria, Letonia, Luxemburg, Țările de Jos, România, Slovenia, Spania, Suedia.

¹⁰⁶ Belgia, Bulgaria, Croația, Cipru, Cehia, Germania, Estonia, Finlanda, Grecia, Ungaria, Letonia, Lituania, Malta, Țările de Jos, Polonia, Portugalia, România, Slovacia, Slovenia, Spania, Suedia.

¹⁰⁷ Austria, Belgia, Bulgaria, Croația, Cipru, Cehia, Estonia, Germania, Finlanda, Franța, Grecia, Ungaria, Letonia, Lituania, Luxemburg, Malta, Țările de Jos, Polonia, Portugalia, România, Slovacia, Slovenia, Spania, Suedia.

¹⁰⁸ Austria, Belgia, Bulgaria, Croația, Cipru, Cehia, Estonia, Germania, Finlanda, Franța, Grecia, Ungaria, Letonia, Lituania, Luxemburg, Malta, Polonia, Portugalia, România, Slovacia, Slovenia, Spania.

¹⁰⁹ Belgia, Bulgaria, Cehia, Estonia, Grecia, Țările de Jos, Portugalia, Slovacia.

¹¹⁰ Belgia, Bulgaria, Croația, Cipru, Cehia, Estonia, Grecia, Ungaria, Lituania, Luxemburg, Țările de Jos, Polonia, România, Slovacia, Slovenia, Spania.

- poliție sau serviciile de imigrare la frontieră¹¹¹;
- instanțele judecătorești sau parchet¹¹²;
- birourile vamale¹¹³;
- ¹¹⁴autoritățile de securitate și sănătate în muncă;
- autoritățile de aplicare a legii¹¹⁵;
- comitetul de întreprindere¹¹⁶ sau
- departamentele de resurse umane¹¹⁷.

Un stat membru permite depunerea plângerilor la orice instituție de stat¹¹⁸.

Aproape toate statele membre au raportat că asigură formarea inspectorilor de muncă cu privire la drepturile lucrătorilor migranți aflați în situație ilegală în temeiul directivei și la identificarea cazurilor de exploatare prin muncă și trafic de persoane¹¹⁹.

Majoritatea statelor membre aplică un termen de prescripție pentru depunerea cererilor de recuperare a plăților restante, care variază de la patru luni¹²⁰ până la 2-6 ani¹²¹. Câteva state membre au raportat că nu aplică un termen de prescripție¹²². Aproximativ jumătate dintre statele membre permit depunerea de plângeri anonime, deși unele dintre ele impun restricții cu privire la această opțiune – de exemplu, numai din motive de sănătate și siguranță, nu și pentru conflictele de muncă¹²³.

În același timp, marea majoritate a statelor membre nu au putut furniza date defalcate privind plângerile depuse în mod specific de lucrătorii migranți aflați în situație ilegală¹²⁴. Unele state membre au raportat doar statistici globale privind plângerile pentru întreaga populație¹²⁵. Trei state membre au furnizat date defalcate care vizează în mod specific acești lucrători¹²⁶.

Cifrele orientative pentru perioada 2021-2024 variază de la peste 50 și, respectiv, 100 de cazuri în două state membre¹²⁷, la 20-50 de plângeri în trei state membre¹²⁸ și mai puțin de 20 sau 10

¹¹¹ Franța, Luxemburg, Țările de Jos, Polonia, Portugalia.

¹¹² Austria, Belgia, Estonia, Franța, Letonia, Lituania, Polonia, Suedia.

¹¹³ Luxemburg, Slovenia.

¹¹⁴ Finlanda.

¹¹⁵ Suedia.

¹¹⁶ Germania.

¹¹⁷ Germania.

¹¹⁸ Croația.

¹¹⁹ Toate statele membre, mai puțin Malta.

¹²⁰ Lituania.

¹²¹ Austria, Belgia, Bulgaria, Estonia, Finlanda, Franța, Grecia, Italia, Letonia, Lituania, Ungaria, Țările de Jos, Polonia, România, Slovacia, Slovenia.

¹²² Germania, Cipru, Cehia, Luxemburg, Portugalia, Suedia.

¹²³ Bulgaria, Croația, Cipru, Cehia, Estonia, Finlanda, Grecia, Ungaria, Lituania, Luxemburg, Țările de Jos, Polonia, Portugalia, Slovacia, Slovenia, Suedia.

¹²⁴ Austria, Bulgaria, Croația, Cipru, Germania, Grecia, Estonia, Finlanda, Franța, Ungaria, Italia, Letonia, Lituania, Luxemburg, Malta, Portugalia, România, Spania, Suedia.

¹²⁵ Cehia, Țările de Jos, Polonia.

¹²⁶ Belgia: 377 de plângeri depuse la serviciul federal de inspecție și 903 la punctul de contact pentru concurență loială; Cehia: 1931 de plângeri legate de angajarea ilegală, dintre care 26 depuse de resortisanți ai țărilor terțe; Slovacia: 85 de plângeri.

¹²⁷ Malta, Belgia.

¹²⁸ Croația, Lituania, Slovacia.

pe an în alte state membre¹²⁹. Doar trei state membre au raportat monitorizarea numărului exact de plângeri depuse de acești lucrători¹³⁰, în timp ce aproximativ jumătate au furnizat informații cu privire la acțiunile subsecvente întreprinse¹³¹.

Pentru perioada 2021-2024, 13 state membre au raportat măsuri care permit lucrătorilor migranți aflați în situație ilegală să beneficieze de consultanță juridică din partea entităților de stat¹³², cu o scutire de la plata cheltuielilor de judecată/taxelor de stat sau o reducere a acestora¹³³. Aproximativ jumătate¹³⁴ oferă reprezentare juridică gratuită și servicii gratuite de interpretare.

Franța oferă lucrătorilor migranți aflați în situație ilegală asistență juridică în anumite condiții, de exemplu în ceea ce privește domiciliul în Franța, sub rezerva testării mijloacelor. Cererile de asistență judiciară pot fi depuse online. Victimele infracțiunilor, indiferent de naționalitatea sau de statutul lor de rezident, au dreptul la sprijin gratuit, personalizat și multidisciplinar, inclusiv la asistență juridică, psihologică și socială, din partea organizațiilor de sprijinire a victimelor. Sprijinul include informații privind procedurile judiciare și asistență pentru a îndeplini formalitățile.

13 state membre au raportat că lucrătorii migranți aflați în situație ilegală pot beneficia de asistență juridică sau socială oferită de ONG-uri sau sindicate¹³⁵. 10 state membre au sprijinit părțile terțe în furnizarea de informații, asistență juridică și alte servicii pentru acești lucrători¹³⁶.

Potrivit Platformei pentru cooperare internațională privind migrația fără forme legale (PICUM) și altor organizații ale societății civile, accesul la justiție al lucrătorilor migranți aflați în situație ilegală este încă limitat în multe state membre, în special în ceea ce privește procedurile judiciare. Acest lucru se datorează, de exemplu, taxelor judiciare ridicate sau procedurilor complexe. Constatările sondajului FRA susțin existența unor bariere structurale în calea lucrătorilor migranți aflați în situație ilegală care depun plângeri, cum ar fi recunoașterea insuficientă a dovezilor sau absența garanțiilor împotriva returnării¹³⁷.

c. Accesul la remunerație: plata salariilor restante

În temeiul directivei, statele membre trebuie să se asigure că lucrătorii migranți aflați în situație ilegală au posibilitatea de a-și recupera salariile neplătite (articolul 6) și că părțile terțe care au un interes legitim, cum ar fi ONG-urile și sindicatele, au posibilitatea de a sprijini sau

¹²⁹ Bulgaria, Cipru, Estonia, Finlanda, Portugalia, România.

¹³⁰ Luxemburg (89 în 2024), Slovacia, Slovenia.

¹³¹ Austria, Belgia, Bulgaria, Croația, Cipru, Cehia, Estonia, Grecia, Ungaria, Lituania, Luxemburg, Țările de Jos, Polonia, Portugalia, România, Spania.

¹³² Austria, Belgia, Bulgaria, Croația, Cehia, Estonia, Finlanda, Ungaria, Italia, Letonia, Malta, Polonia, Portugalia.

¹³³ Belgia, Cehia, Estonia, Finlanda, Franța, Ungaria, Letonia, Lituania, Polonia, România.

¹³⁴ Austria, Belgia, Croația, Cehia, Finlanda, Grecia, Ungaria, Italia, Luxemburg, Polonia, Slovacia, Suedia.

¹³⁵ Austria, Belgia, Croația, Cehia, Estonia, Germania, Grecia, Finlanda, Franța, Lituania, Țările de Jos, Portugalia, Suedia.

¹³⁶ Austria, Cipru, Cehia, Italia, Finlanda, Germania, Lituania, Țările de Jos, Polonia, Slovenia.

¹³⁷ Facilitarea depunerii plângerilor de către lucrătorii din țările terțe aflați în situație de ședere ilegală și a efectuării plăților restante către aceștia – Sondaj la scară mică realizat de Agenția pentru Drepturi Fundamentale în rândul sindicatelor și al societății civile – principalele rezultate, 5 iunie 2025. Contribuția PICUM la Raportul din 2025 referitor la punerea în aplicare a Directivei privind sancțiunile la adresa angajatorilor.

reprezenta lucrătorii în cadrul procedurilor conexe [articolul 13 alineatul (2)]. Articolul 6 alineatul (3) prevede, de asemenea, o **prezumție conform căreia un raport de muncă a durat cel puțin trei luni**, cu excepția cazului în care angajatorul sau angajatul, printre altele, poate dovedi contrariul.

În perioada 2021-2024, niciun stat membru nu a raportat date sistematice privind procedurile lansate de lucrătorii migranți aflați în situație ilegală pentru recuperarea salariilor neplătite. Foarte puține state membre au raportat date privind procedurile de recuperare inițiate după returnarea resortisantului țării terțe, confirmând numărul foarte mic de cazuri¹³⁸ și numărul și mai mic de proceduri încheiate cu succes¹³⁹.

Sondajul FRA confirmă insuficiența datelor colectate de organizațiile care sprijină lucrătorii resortisanți ai țărilor terțe să solicite primirea salariilor restante. Foarte puține organizații¹⁴⁰ colectează statistici privind plângerile și chiar mai puține raportează în mod specific cu privire la plângerile din partea migranților aflați în situație ilegală sau la plata efectivă a restanțelor¹⁴¹. În timp ce solicitările de primire a salariilor restante sunt relativ rare, chiar și în rândul lucrătorilor resortisanți ai țărilor terțe aflați în situație de ședere legală, acestea sunt și mai rare pentru cei cu statut ilegal, numărul plângerilor variind de la 236 și 229¹⁴² la doar 12 și, respectiv, 7 în aceleași state membre¹⁴³.

Majoritatea statelor membre calculează plățile restante pe baza salariilor neplătite¹⁴⁴, luând în considerare impozitele și contribuțiile de asigurări sociale¹⁴⁵. Peste jumătate dintre statele membre iau în considerare costurile de transfer al plăților restante către țara terță în care resortisantul s-a întors sau a fost returnat¹⁴⁶.

În cazul în care angajatul nu poate dovedi durata raportului de muncă, majoritatea statelor membre aplică prezumția unui raport de muncă de cel puțin trei luni, cu o remunerație bazată pe salariul minim legal, pe contractele colective de muncă sau pe practici echivalente.

În majoritatea statelor membre, instanțele, în special instanțele civile, au competența de a pronunța hotărâri privind recuperarea salariilor restante¹⁴⁷. Inspectoratele de muncă îndeplinesc

¹³⁸ Bulgaria (<10), Lituania (<50), România (<10).

¹³⁹ Bulgaria, Cipru, România (fiecare cu mai puțin de 10 cazuri cu rezultate pozitive).

¹⁴⁰ 6 din cele 27 de organizații care au participat la sondajul FRA.

¹⁴¹ 4 și, respectiv, 3 organizații.

¹⁴² Țările de Jos (236), Belgia (229).

¹⁴³ Germania (7), Slovenia (12).

¹⁴⁴ Austria, Belgia, Bulgaria, Croația, Cipru, Cehia, Finlanda, Franța, Grecia, Ungaria, Italia, Letonia, Luxemburg, Țările de Jos, Polonia, Slovacia, Slovenia, Suedia.

¹⁴⁵ Austria, Belgia, Bulgaria, Croația, Cipru, Cehia, Germania, Finlanda, Franța, Grecia, Ungaria, Italia, Letonia, Luxemburg, Polonia, Portugalia, Slovacia, Slovenia, Suedia.

¹⁴⁶ Austria, Belgia, Bulgaria, Cipru, Germania, Finlanda, Grecia, Ungaria, Letonia, Lituania, Luxemburg, Polonia, Slovacia, Suedia.

¹⁴⁷ Austria, Belgia, Bulgaria, Germania, Cipru, Cehia, Estonia, Finlanda, Franța, Grecia, Ungaria, Italia, Letonia, Lituania, Luxemburg, Țările de Jos, Polonia, Portugalia, România, Slovacia, Slovenia, Suedia.

acest rol în aproximativ o treime din statele membre¹⁴⁸, iar câteva state membre se bazează pe organisme specializate în acest sens¹⁴⁹.

În 19 din cele 25 de state membre, lucrătorii migranți aflați în situație ilegală pot fi reprezentați în cursul acestor proceduri în principal de către (i) sindicate, ONG-uri sau avocați¹⁵⁰, (ii) Camera de Muncă¹⁵¹, (iii) Centrul Federal pentru Migrație¹⁵², (iv) organisme de interes public, (v) membri ai familiei¹⁵³ sau (vi) Ombudsmanul pentru egalitate de șanse¹⁵⁴.

Pentru a facilita primirea salariilor restante, 10 state membre permit lucrătorilor migranți aflați în situație ilegală să solicite recuperarea acestora fără a depune o cerere oficială¹⁵⁵ și, în peste jumătate dintre statele membre, permisele de ședere temporară pot fi acordate sau prelungite până la primirea salariilor restante sau până la încheierea procedurilor¹⁵⁶. Aproximativ jumătate dintre statele membre permit, de asemenea, trimiterea salariilor restante în străinătate prin (i) fonduri de depozit¹⁵⁷, (ii) transferuri gestionate de stat¹⁵⁸, (iii) proceduri la distanță¹⁵⁹, (iv) monitorizarea de către autorități¹⁶⁰ sau (v) reprezentare juridică¹⁶¹.

În plus, 11 state membre au adoptat diverse măsuri pentru a descuraja reținerea salariilor și pentru a îmbunătăți accesul la plățile restante, inclusiv:

- restricții privind angajarea de personal nou de către angajatori;
- înghețarea activelor;
- mecanisme de compensare din partea statului;
- proceduri de recuperare inițiate de stat;
- liste publice cu angajatorii neconformi;
- respingerea cererilor de eliberare a permiselor de ședere și de muncă;
- răspunderea în solidar; excluderea de la procedurile de achiziții publice, de la contractele publice și de la fondurile publice;
- interzicerea angajării de resortisanți străini;
- descalificarea din funcțiile de conducere ale întreprinderii;
- limite privind îndeplinirea altor obligații și

¹⁴⁸ Belgia, Bulgaria, Croația, Grecia, Italia, Lituania, Luxemburg, Ungaria, Polonia, Portugalia, Slovacia.

¹⁴⁹ Franța – Oficiul Francez pentru Imigrare și Integrare; Ungaria – Administrația Națională Fiscală și Vamală; Suedia – Autoritatea de aplicare a legii.

¹⁵⁰ Austria, Belgia, Croația, Cehia, Estonia, Grecia, Finlanda, Franța, Germania, Grecia, Ungaria, Letonia, Lituania, Luxemburg, Țările de Jos, Polonia, România, Slovacia, Slovenia, Suedia.

¹⁵¹ Austria.

¹⁵² Belgia.

¹⁵³ Polonia.

¹⁵⁴ Suedia.

¹⁵⁵ Bulgaria, Croația, Franța, Grecia, Ungaria, Italia, Luxemburg, Polonia, Slovacia, Slovenia.

¹⁵⁶ Bulgaria, Croația, Cipru, Cehia, Estonia, Finlanda, Franța, Germania, Ungaria, Italia, Letonia, Țările de Jos, Polonia, România, Slovacia, Slovenia, Suedia.

¹⁵⁷ Belgia, Croația, Grecia.

¹⁵⁸ Franța.

¹⁵⁹ Bulgaria, Estonia, Lituania.

¹⁶⁰ Luxemburg, Suedia.

¹⁶¹ Austria, Țările de Jos.

- transferul responsabilităților de plată a salariilor către o altă entitate¹⁶².

În pofida măsurilor luate de statele membre pentru a facilita recuperarea salariilor restante, FRA, CES, PICUM și alte organizații raportează o capacitate limitată, costuri juridice ridicate și obstacole în calea reprezentării lucrătorilor în instanță în multe state membre. Potrivit mențiunilor CES, prezumția unui raport de muncă de trei luni nu este aplicată în mod consecvent în toate statele membre și colectarea dovezilor este dificilă în mai multe state membre, în special în cazul în care sunt implicați mai mulți subcontractanți¹⁶³.

Centrele de consiliere raportează, de asemenea, că solicitarea plății salariilor restante din afara UE este împiedicată de barierele lingvistice, de lipsa accesului la informații și de asistența juridică limitată¹⁶⁴.

Chiar și atunci când se emite o decizie de efectuare a plăților restante, există în continuare deficiențe în ceea ce privește executarea acesteia. Potrivit FRA, PICUM și CES, angajatorii evită adesea plățile prin demararea procedurii de insolvență, transferuri de active sau societăți de tip „cutie poștală”. Mulți lucrători renunță, de asemenea, la solicitările lor din cauza: (i) procedurilor lungi, (ii) costurilor ridicate, (iii) lipsei de reprezentare, (iv) necunoașterii mecanismelor de compensare ale statului sau (v) incapacității de a deschide conturi bancare.

d. Eliberarea permiselor de ședere temporară

Articolul 13 alineatul (4) din directivă prevede obligația statelor membre de a defini în legislația națională condițiile în care pot atribui resortisanților țărilor terțe, de la caz la caz, permise de ședere pe durată limitată în funcție de durata procedurilor naționale corespunzătoare. Perioada de valabilitate a acestor permise poate fi prelungită până la primirea restanțelor salariale, în conformitate cu articolul 6 alineatul (5) din directivă.

Majoritatea statelor membre nu fac o distincție sistematică între permisele de ședere temporară acordate resortisanților țărilor terțe în contextul condițiilor de muncă extrem de abuzive și al angajării ilegale a minorilor în temeiul articolului 13 alineatul (4) din directivă și cele acordate victimelor traficului de persoane în temeiul Directivei 2004/81/CE a Consiliului. Acest lucru complică eforturile de colectare a datelor și de monitorizare.

În unele state membre, victimele condițiilor de muncă extrem de abuzive și victimele traficului de persoane pot obține permise de ședere în temeiul aceleiași dispoziții legale, fără o procedură sau o distincție separată¹⁶⁵. În alte state membre, protecția victimelor traficului de persoane poate acoperi și exploatarea prin muncă, însă permisele eliberate în temeiul directivei nu sunt clar diferențiate¹⁶⁶.

¹⁶² Acestea au fost raportate în sondajul ad-hoc lansat de Comisie și adresat statelor membre, desfășurat în perioada februarie-aprilie 2025, publicat la adresa [EUSurvey - Prezentare generală](#).

¹⁶³ Contribuția CES din iunie 2025, menționată anterior; sondajul la scară mică realizat de FRA în rândul sindicatelor și al societății civile din 5 iunie 2025; contribuția PICUM din iunie 2025.

¹⁶⁴ Contribuția CES din iunie 2025, menționată anterior.

¹⁶⁵ De exemplu, Franța.

¹⁶⁶ De exemplu, Belgia.

Absența unui temei juridic specific în mai multe state membre determină gestionarea cazurilor legate de condiții de muncă abuzive în cadre sau sisteme de migrație mai ample, concepute adesea în principal pentru victimele traficului de persoane¹⁶⁷.

În 2024, Italia a adoptat acte legislative pentru a consolida protecția resortisanților țărilor terțe care sunt victime ale exploatării prin muncă, inclusiv garanții sporite și un permis de ședere specific pentru lucrătorii străini care sunt victime ale violenței, ale abuzurilor sau ale exploatării prin muncă. Permisul, eliberat de poliție la cererea instanțelor, se acordă pentru un an, poate fi reînnoit pentru o perioadă de până la un an sau mai mare și poate fi transformat ulterior într-un permis de muncă sau de studiu. Confirmarea exploatării și cooperarea lucrătorului reprezintă condiții de eligibilitate în acest sens. Inspectoratul de Muncă identifică cazurile, le trimite către instituțiile competente și emite un aviz cu privire la eliberarea permisului.

În perioada 2021-2024, 13 state membre¹⁶⁸ au raportat că au eliberat permise temporare în temeiul articolului 13 alineatul (4) din directivă, reflectând o creștere treptată a utilizării acestor măsuri de protecție. 11 state membre¹⁶⁹ au menționat că nu au eliberat astfel de permise în cursul perioadei de raportare. La nivelul UE, în perioada 2021-2024, au fost eliberate în total aproximativ 5 000 de permise, concentrate în principal în cinci state membre¹⁷⁰. Mai multe state membre au eliberat mai puțin de 10 permise pe an¹⁷¹.

Potrivit sondajului FRA, doar 3 din cele 76 de organizații consultate au menționat eliberarea în multe sau foarte multe cazuri a unor permise de ședere lucrătorilor migranți aflați în situație ilegală care au fost victime ale unor condiții de muncă extrem de abuzive¹⁷². Organizațiile membre ale CES au raportat că permisele de ședere sunt rareori eliberate în scopul recuperării salariilor neplătite prin intermediul instanțelor pentru litigii de muncă. În practică, aceste permise sunt eliberate, în general, atunci când lucrătorul cooperează în cadrul procedurilor penale și obține o certificare din partea organelor de urmărire penală, o cerință care poate descuraja lucrătorii să depună o cerere¹⁷³.

3. Principalele constatări și etapele următoare

În general, s-au înregistrat progrese în ceea ce privește punerea în aplicare a directivei de la ultimul raport prezentat în 2021. În comparație cu perioadele de raportare anterioare, statele membre au consolidat metodologiile de evaluare a riscurilor în planificarea inspecțiilor, deși în grade diferite. Acest lucru a condus la inspecții mai orientate în sectoarele cu risc ridicat și la creșterea numărului de proceduri inițiate împotriva angajatorilor care încalcă normele și de

¹⁶⁷ De exemplu, Malta și Portugalia.

¹⁶⁸ Bulgaria, Cehia, Estonia, Finlanda, Franța, Germania, Grecia, Lituania, Țările de Jos, Polonia, România, Spania, Suedia. Majoritatea sunt concentrate în Franța, Grecia, Italia, Țările de Jos, Spania și Cipru.

¹⁶⁹ Belgia, Cipru, Ungaria, Italia, Letonia, Luxemburg, Malta, Portugalia, România, Slovacia, Slovenia.

¹⁷⁰ Cel mai mare număr de permise au fost atribuite de Franța, care a eliberat în total 2 352 de permise, dintre care 782 în 2024. Italia a eliberat 678 de permise, Grecia 540, Spania 466, iar Țările de Jos aproximativ 300, dintre care 230 în 2024.

¹⁷¹ Bulgaria, Cehia, Finlanda, Germania, Lituania, Polonia, Suedia.

¹⁷² Celelalte organizații care au participat la sondajul FRA au raportat fie că nu dispuneau de aceste informații, fie că permisele de ședere au fost eliberate rar sau niciodată.

¹⁷³ Condiționarea eliberării unui permis de ședere de cooperarea cu autoritățile de urmărire penală - care nu este prevăzută în mod explicit de directivă - pare să se datoreze, în multe state membre, aplicării Directivei 2004/81/CE a Consiliului din 29 aprilie 2004 privind permisul de ședere eliberat resortisanților țărilor terțe care sunt victime ale traficului de persoane sau care au făcut obiectul unei facilitări a imigrației ilegale și care cooperează cu autoritățile competente.

sancțiuni financiare aplicate acestora. De asemenea, calitatea și disponibilitatea datelor s-au îmbunătățit în general, în comparație cu perioada de raportare anterioară.

Cu toate acestea, persistă unele deficiențe importante. Există discrepanțe mari în ceea ce privește modul în care legislația este aplicată în cele 25 de state membre, inclusiv în ceea ce privește sancțiunile administrative și penale. Referitor la inspecții, informațiile disponibile cu privire la acoperirea principalelor sectoare cu risc mai ridicat nu permit să se stabilească dacă există un nivel suficient de aplicare a directivei în toate statele membre.

Cel mai important, nu se poate spune cu siguranță dacă diferitele inspecții și sancțiuni aplicate în statele membre descurajează în mod eficace angajarea de lucrători migranți aflați în situație ilegală. În acest sens, persistă lacune semnificative în materie de date în ceea ce privește: (i) sancțiunile penale, (ii) numărul de plângeri depuse de lucrătorii migranți, (iii) eliberarea permiselor de ședere temporară și (iv) numărul de plăți restante recuperate efectiv. Migranții aflați în situație ilegală vulnerabili sunt adesea insuficient informați cu privire la drepturile lor, în timp ce accesul efectiv la mecanismele de depunere a plângerilor și utilizarea acestora rămân limitate. Prin urmare, sunt necesare o analiză și o evaluare suplimentare, bazate, de asemenea, pe date mai bune, cu privire la eficacitatea directivei în ceea ce privește reducerea stimulentele generale ale angajatorilor de a angaja lucrători migranți aflați în situație ilegală.

Pe baza acestor constatări, **Comisia va lansa o evaluare a directivei în 2026.** Aceasta va permite o evaluare mai amplă, aprofundată și bazată pe date concrete, pentru a stabili dacă directiva rămâne adecvată scopului și ce învățăminte pot fi desprinse pentru a-i spori eficacitatea. Aceasta include întrebarea dacă ar putea fi necesară revizuirea sau clarificarea normelor existente pentru a elimina anumite lacune juridice, în materie de politică și de punere în aplicare. Evaluarea va aborda, de asemenea, eforturile de simplificare ale Comisiei, analizând eficiența și eficacitatea directivei și efectuând teste de rezistență pentru a se asigura că aceasta rămâne relevantă și adecvată scopului. Evaluarea va analiza și alte aspecte, cum ar fi schimbul de informații și cooperarea dintre statele membre, precum și aspecte transfrontaliere în ceea ce privește asigurarea respectării legii și aplicarea sancțiunilor, inclusiv în ceea ce privește fraudarea documentelor. Pe baza rezultatelor evaluării, Comisia va analiza dacă este necesară modificarea cadrului juridic actual.

În același timp, **Comisia va colabora cu statele membre pentru a asigura o mai bună aplicare a standardelor și cerințelor juridice stabilite de directivă** cu scopul de a:

- 1) **Îmbunătăți prevenirea și identificarea cazurilor de angajare ilegală** prin (i) intensificarea eforturilor de sensibilizare a angajatorilor, (ii) îmbunătățirea accesului lucrătorilor migranți la informații și justiție și (iii) consolidarea inspecțiilor orientate în sectoarele și zonele geografice cu risc ridicat, susținute de o cooperare eficace între agenții și, după caz, de coordonarea și sprijinul ELA.
- 2) **Consolida guvernanta, coordonarea și supravegherea punerii în aplicare a directivei printre altele prin** (i) consolidarea cooperării interinstituționale, (ii) îmbunătățirea mecanismelor de raportare și de monitorizare și (iii) asigurarea unei colectări mai sistematice și defalcate a datelor.

În paralel, Comisia va **sprijini statele membre prin acțiuni specifice pentru a:**

- 3) **Promova în mod sistematic cooperarea, schimbul de date și învățarea reciprocă între statele membre**, inclusiv prin intermediul Grupului de experți în materie de migrație ilegală, al platformei europene de combatere a muncii nedeclarate și al altor foruri relevante ale UE. Cooperarea dintre ELA și FRA va contribui suplimentar la punerea în aplicare eficace a directivei, inclusiv prin sistematizarea și diseminarea bunelor practici. Comisia va urmări să elimine lacunele în materie de date prin sprijin tehnic și financiar specific, inclusiv prin sprijin din Fondul pentru azil, migrație și integrare (FAMI), menționat la punctul 6 de mai jos.
- 4) **Intensifica acțiunile de sensibilizare și de asigurare a respectării legislației**, pe baza activității desfășurate de ELA, inclusiv, dacă este fezabil și adecvat, promovând accesul mai ușor la informații pentru lucrători și angajatori, orientări, consolidarea capacităților și formare, precum și utilizarea manualului de formare pentru inspectoratele de muncă elaborat de FRA în 2024. Se urmărește acordarea unei atenții deosebite sectoarelor cu risc mai ridicat, situațiilor transfrontaliere, lanțurilor de subcontractare și, după caz, lucrătorilor resortisanți ai țărilor terțe detașați, în cooperare cu acțiunile Europol de combatere a exploatării prin muncă. Ca parte a revizuirii mandatului ELA, Comisia va analiza modul în care Autoritatea ar putea aborda mai bine provocările legate de abuzurile asociate condițiilor de muncă ale resortisanților țărilor terțe, inclusiv modul în care aceasta ar putea sprijini mai bine dispozițiile legate de muncă ale directivei.
- 5) **Sprijini statele membre în consolidarea asigurării respectării directivei** și în aplicarea mai eficace a acesteia, inclusiv pentru a proteja drepturile lucrătorilor migranți prin finanțare și sprijin tehnic și prin consolidarea mandatului ELA. După caz, Comisia va lua în considerare, de asemenea, inițierea unor proceduri de constatare a neîndeplinirii obligațiilor.
- 6) **Mobiliza finanțarea UE pentru a consolida conformitatea și asumarea răspunderii de către angajatori și parteneriatele multipartite** cu scopul de a îmbunătăți furnizarea de informații și mecanismele de depunere a plângerilor pentru lucrătorii resortisanți ai țărilor terțe. În 2026 va fi lansată o cerere de propuneri în cadrul FAMI pentru a sprijini statele membre în protejarea drepturilor lucrătorilor din țările terțe, combătând în același timp angajarea ilegală a resortisanților țărilor terțe aflați în situație de ședere ilegală. După caz, Comisia va stimula statele membre să elaboreze planuri de parteneriat naționale și regionale pentru a aborda provocările relevante în cadrul financiar multianual ulterior anului 2027¹⁷⁴.

¹⁷⁴ Propunere de regulament al Consiliului de stabilire a cadrului financiar multianual pentru perioada 2028-2034, COM(2025) 571 final.

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/?uri=CELEX%3A52025PC0571&qid=1753801194712>.